

**Baggrundsnotat i forbindelse
med
virksomhedsoverdragelse af
Bornholms Akademi**

**BORNHOLMS
AKADEMI**

Indholdsfortegnelse

Baggrundsnotat	3
1. Baggrund	3
Ændrede vilkår	3
Mulig fremtidig model	4
2. Bornholms Akademi	4
BA's formål	5
BA's organisation	5
BA's økonomiske grundlag	6
3. BA's hovedopgaver	6
Uddannelsesindsats i overensstemmelse med lokale- og regionale behov	6
Samarbejde med uddannelsesinstitutionerne	6
BA Koordinering mellem Erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne	7
4. Overdragelsesprocessen	8
Tidsplan	8
Proces	8
Midler til indsatsen	8
5. Rådgivende udvalg	8

Baggrundsnotat

Dette notat indeholder Bestyrelsen for Bornholms Akademi's vurdering af, hvordan det videregående uddannelsesområde på Bornholm, bedst varetages fremadrettet i en forenklet og sammentænkt indsats med erhvervsområdet – og derved opnå hidtil uudnyttede synergieffekter.

Bestyrelsen for Bornholms Akademi (herefter BA) vil således gerne i samarbejde med Erhvervs- & Beskæftigelsesudvalget (EBU) afsøge muligheden for at virksomhedsoverdrage BA, herunder opgaver og personale til Bornholms Regionskommune, under Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse.

1. Baggrund

Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) udarbejdede i 2014 en analyse af ”Rammebetingelser og udviklingsmuligheder for videregående uddannelser på Bornholm” for Vækstforum Bornholm. CRT's analyse¹ tegner et billede af udfordringerne for videregående uddannelser på Bornholm og evaluerer på hvordan BA har forsøgt at imødegå disse udfordringer. Formålet med analysen var at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for, hvordan videregående uddannelse på Bornholm, herunder BA's funktioner kan varetages i fremtiden.

Analysen viste bl.a. at BA har opnået gode resultater i forhold til efter-/videreuddannelse rettet mod særligt den offentlige sektor, men at BA har et forbedringspotentiale bl.a. ift. initiativer rettet mod den private sektor.

Bestyrelsen for BA var hurtig til at omsætte analyserapportens konklusioner til konkrete og handlingsorienterede indsatser, herunder en virksomhedsopsøgende indsats. Denne indsats har bl.a. medvirket til at der er præsteret en række konkrete resultater inden for det seneste godt halve år. Et konkret og efterspurgt resultat af BA's indsats er, at det i 2016 bliver muligt at tage Finansøkonom-uddannelsen, samt første del af maskinmesteruddannelsen på Bornholm.

Ændrede vilkår

Sammenlokaliseringen af de videregående uddannelser og ungdomsuddannelserne på nyt Campus Bornholm medført ændringer på uddannelsesområdet. Ændringerne påvirker BA's handlemuligheder ved, at den såkaldte ”Bornholmerpulje” fremadrettet vil blive fordelt centralt af Styrelsen for Videregående Uddannelser. Tidligere har det været bestyrelsen for BA der har indstillet fordelingen af Bornholmerpuljen, og derved haft mulighed for at påvirke uddannelsesudbuddet på Bornholm.

Desuden har Uddannelses- og Forskningsministeriet med virkning fra udgangen af 2015 besluttet ikke at videreføre den årlige finanslovsbevilling til BA. I lighed hermed fravalgte Vækstforum Bornholm, at forlænge udviklingskontrakten med BA medio 2014, på grundlag af analysens konklusioner.

Samtidigt vil ministeriet tage initiativ til, at der etableres et nyt ”partnerskab”, der skal styrke dialogen mellem uddannelsesinstitutionerne, BRK og erhvervslivet på Bornholm om uddannelsesbehovet og dækning heraf. En årsag er, at den regionale dækningsforpligtigelse på det videregående uddannelsesområde, er fordelt på flere udbydere. Ministeriet lægger med den styrkede dialog op til en forstærket indsats for efter- og videreuddannelse.

---

¹ ”Rammebetingelser og udviklingsmuligheder for videregående uddannelser på Bornholm”, 06/2014. CRT for Vækstforum Bornholm.

Endelig har BA's virksomhedsopsøgende indsats vist, at der er mange aktører – alene på Bornholm – som har en virksomhedsopsøgende indsats – og at det kan være vanskeligt for virksomhederne at adskille disse aktører fra hinanden og endelig bruger virksomhederne forholdsvis mange ressourcer på møder med aktørerne. BA's erfaring med den virksomhedsopsøgende indsats viser, at der er mulighed for at gøre indsatsen smartere og samtidigt, at der er en række uudnyttede synergieffekter.

Opgavemæssigt står uddannelsesområdet overfor nogle udfordringer, men i særdeleshed også overfor en række muligheder i bl.a. en sammentænkning og forenkling, af uddannelses- og erhvervsområdet, der kan medvirke til, at skabe vækst på Bornholm. Det økonomiske grundlag for BA i 2016 og de efterfølgende år, består af BA's egenkapital, der muliggør finansiering af egen drift.

Mulig fremtidig model

CRT-analysen tegner generelt et billede af en uddannelsessektor, der har gennemgået store forandringer de sidste godt 10 år. Det er bl.a. med afsæt heri at CRT i analysen opstiller tre alternative organisatoriske modeller for varetagelsen af videregående uddannelser på Bornholm. Og i den sammenhæng finder CRT det væsentligt, at organisationen fremadrettet bl.a. møder bred politisk støtte lokalt og ikke mindst indgår i et fagfællesskab med andre.

Sammenlokaliseringen af Jobcentret, BCB og Væksthuset og koordineringen med Campus Bornholm giver en forbedret erhvervsservice på Bornholm. Men til trods herfor, så er der fortsat mulighed for at skærpe BRK's erhvervsservice ved også at inddrage hele det videregående uddannelsesområde. En sådan sammentænkning og forenkling af uddannelses- og erhvervsindsatsen vil medføre synergieffekter, som ikke udnyttes tilstrækkeligt i dag. Det vil være en helhedsorienteret måde at tage hånd om efterspørgslen efter uddannelser og kompetencer, som skaber bedre mulighed for vækst i de bornholmske virksomheder.

En forankring af BA i Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse indgår eksplicit i CRT-analysen. Denne organisering kan potentielt udgøre den organisatoriske ramme for ministeriets nye partnerskab og dermed en mulighed for fortsat at have en statsligbevilling til en *akademifunktion* på Bornholm.

Det er bl.a. med afsæt i ovenstående, at Bestyrelsen for BA vurderer, at der dels kan være behov for en ændret organisering, og dels er mulighed for at indsatsen kan gøres langt enklere og samtidig opnå endnu flere resultater!

Bestyrelsen for Bornholms Akademi har den 25. februar 2015 afholdt bestyrelsesseminar. Bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt, at følge analysens anbefalinger og vurderer således at udviklingen af det videregående uddannelsesområde på Bornholm bedst kan varetages ved at opgaver og indsatser på uddannelses- og erhvervsområdet sammentænkes og dermed samles i en fælles organisation.

Dette vil medføre en organisering, som er i tråd med CRT's forslag til model for varetagelsen af overvågning og udvikling af videregående uddannelse på Bornholm samt BA's øvrige opgaver og forpligtelser.

2. Bornholms Akademi

Dette afsnit indeholder en kort præsentation af BA's formål, organisering og økonomiske grundlag.

BA's formål

BA er en uafhængig selvejende institution på Bornholm. BA er oprettet den 11. oktober 2001 af det tidligere Bornholms Amt. BA har gennem hele sin levetid været tæt knyttet til BRK og har blandt andet varetaget en række centrale opgaver for BRK i relation til Uddannelsescenter Snorrebakken og omvendt har BA kunnet trække på BRK's ekspertise ift. bl.a. it-, samt løn- og personalespørgsmål.

BA har følgende formål (uddrag fra Vedtægter for BA):

§ 2. Formål.

Stk. 1. BA's formål er at understøtte en regional uddannelses- og forskningsindsats i overensstemmelse med både lokale, regionale og andre behov og dette i samarbejde med uddannelses- og forskningsinstitutioner m.fl.

Stk. 2. BA's væsentligste opgaver er:

- 1) At tage initiativ til at fremme samarbejdet mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner om udbud af uddannelser, herunder udlagt undervisning.
- 2) At initiere nye uddannelser og forskningsområder på Bornholm
- 3) At fremsætte forslag til Uddannelses- og Forskningsministeriet om, hvordan midlerne til udlagt undervisning og andre undervisningsrelaterede midler bør anvendes på Bornholm.
- 4) At etablere og administrere fysiske rammer for udlagt undervisning i det omfang, det ikke finder sted på de eksisterende uddannelses- og forskningsinstitutioner.
- 5) At udtale sig om statslige uddannelsesinitiativer på Bornholm.
- 6) Øvrige aktiviteter, der kan bidrage til at styrke uddannelseskompetencerne på Bornholm og i det øvrige Danmark ved f.eks. koordinerede tiltag mellem uddannelsesinstitutioner, herunder efteruddannelser, kontaktfrembringelse, herunder internationalt o. lign. BA kan administrere sådanne initiativer.

BA's organisation

BA's overordnede ledelse varetages af en bestyrelse, der er sammensat af:

- 2 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen,
- 1 medlem udpeget af Det Lokale Beskæftigelsesråd,
- 2 medlemmer udpeget i fællesskab og blandt ledelsen af de bornholmske uddannelsesinstitutioner,
- 1 medlem udpeget i fællesskab og blandt ledelsen af de uddannelsesinstitutioner der udbyder udlagte uddannelser på Bornholm, og
- 1 medlem fra CRT.

Derforuden 1 observatør fra Designskolen og 1 observatør fra Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse.

Administrativt er BA en lille selvstændig enhed, der i dag består af 1 konstitueret leder, AC'er (fuldtid) og 1 HK'er (20/37), samt 1 korrespondent (30/37) i opsagt stilling.

BA's økonomiske grundlag

Et historisk blik på det økonomiske grundlag viser, at BA i perioden 2001-2007 primært var finansieret via projektmidler fra EU's Socialfond, men har i perioden også fået tilskud fra hhv. Bornholms Amt og siden Bornholms Regionskommune. I 2007 fik BA tildelt en årlig finanslovsbevilling til drift, som en konsekvens af kommunalreformen ift. at videreføre amtslige opgaver. Året efter (i 2008) fik BA en udviklingskontakt med Vækstforum Bornholm med henblik på at styrke uddannelsesområdet på Bornholm. Udviklingskontrakten var tre-årig, men er siden blev forlænget. Derudover har BA i mindre omfang gennemført indtægtsdækket virksomhed.

BA har gennem årene løbende genereret et overskud, der bevirker at man ved regnskabsopgørelsen for 2014 havde en egenkapital på godt 3.320.000 kr. Midler der skal anvendes inden for BA's virksomhed, dvs. på uddannelsesområdet.

3. BA's hovedopgaver

I dette afsnit vil der være en kort beskrivelse af de overordnede opgaver som BA varetager på det videregående uddannelsesområde på Bornholm. Beskrivelsen vægter særligt initiativer, der er igangsat inden for de seneste 10-11 måneder.

Opgaverne tager sit naturlige udgangspunkt i de formål der fremgår af BA's vedtægter. Men helt overordnet kan BA's primære opgaver inddeles i tre hovedpunkter:

Uddannelsesindsats i overensstemmelse med lokale- og regionale behov

Det er en central opgave for BA at overvåge og udvikle videregående uddannelser på Bornholm. Herunder initiere nye uddannelser der kan understøtte vækst på Bornholm – uddannelser, der ligger udover den konkrete efterspørgsel. Det kan bl.a. være uddannelser, herunder efter-/videreuddannelser, hvor der er internationale erfaringer der viser samfundsmæssige effekter, som kan overføres til Bornholm. Det kan også være uddannelser, hvor statistiske fremskrivninger indikerer efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft på sigt.

I forhold til ovenstående opgaveområde, kan bl.a. nævnes følgende eksempler på BA's initiativer:

- Der er indledt et samarbejde med Københavns Erhvervs Akademi (KEA) og Campus Bornholm omkring udviklingen af en teknisk videregående ErhvervsAkademiuddannelse (tidligere kort videregående uddannelse). Der er taget afsæt i, at CRT's analyse af det videregående uddannelsesområde identificere et behov for tekniske korte videregående uddannelser.
- Der er endvidere indledt et samarbejde med UTA, Væksthuset og Bright Park Bornholm omkring udvikling af en innovations- og entreprenørskabsuddannelse, herudover sommerevents/-camps, på Bornholm efter finsk forbillede. Indsatsen består i to sideløbende processer, hvor den ene vil give resultater på kort sigt og den anden resultater på længere sigt.
- BA har siden 2009 opnået gode resultater i forhold til efter-/videreuddannelse rettet mod særligt den offentlige sektor, således er mere end 136 bornholmere, hovedparten BRK-ansatte, startet på diplomuddannelserne i Ledelse og 24 har startet på diplomuddannelsen i Offentlig forvaltning & administration.

Samarbejde med uddannelsesinstitutionerne

Det er ligeledes en central opgave for BA, at samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om uddannelsesudbuddet og understøttelse heraf på Bornholm.

Opgaven bliver endnu mere aktuell fremadrettet, da den såkaldte ”Bornholmerpulje” fremover bliver fordelt direkte af Styrelsen for Videregående Uddannelser, hvor det tidligere har været bestyrelsen for BA, der har indstillet fordelingen af puljen. BA skal gennem dialog løbende udvikle og udfordre det eksisterende uddannelsesudbud og – regulariteten. Derved skal BA medvirke til at sikre at der udbydes mest muligt *relevant* uddannelse på Bornholm. Dette gælder både i forhold til ordinære uddannelser og i forhold til efter-/videreuddannelser.

I forhold til ovenstående opgaveområde, kan bl.a. nævnes følgende eksempel på BA’s initiativer:

- BA har taget flere initiativer til at understøtte det videregående uddannelsesområde på Bornholm, bl.a. med initiativer der skal udvikle et attraktivt studiemiljø på Bornholm for de studerende, herunder har der været et særligt fokus på initiativer til de tilflyttende studerende. Konkret har BA i samarbejde med Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole og Totalbyg indledt et projekt der skal omdanne en eksisterende ejendom til attraktive studieboliger med fællesfaciliteter, der kan skabe nye sociale-fællesskaber på tværs af de videregående uddannelser.
- BA har i samarbejde med tidligere tilflytterguide arrangeret en bustur rundt på Bornholm og til udvalgte attraktioner (Hammerhus slotsruin, Svaneke Bryghus og Bülow glasworkshop) for tilflyttende studerende. Et arrangement der forventes gentaget medio 2015 grundet stor tilslutning.

BA Koordinering mellem Erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne

BA understøtter løbende den videregående uddannelsesindsats på Bornholm ved at afdække den konkrete *efterspørgsel* – såvel offentlig som privat - efter videregående uddannelser, herunder efter-/videreuddannelse. BA’s virksomhedsopsøgende indsats, der bl.a. ligger til grund for afdækningen af den konkrete efterspørgsel, giver afgørende viden for koordineringen mellem erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne – ikke mindst fordi BA er alene om at afdække virksomhedernes efterspørgsel efter videregående kompetencer.

BA’s indsats har et forholdsvis begrænset omfang, hvilket helt overvejende skyldes få personale-ressourcer til opgaven. Ved en virksomhedsoverdragelse af BA til BRK, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse, kan det videregående uddannelsesområde indgå i Centrets virksomhedsrettede erhvervsservice. Herved er Centrets ”palet” fuldt dækkende og samtidig bliver det muligt at afdække langt flere virksomheders behov/efterspørgsel. Der vil således være muligt, at udnytte en række synergieffekter, i en sammentænkning af uddannelses- og erhvervsindsatsen.

I forhold til ovenstående opgaveområde, kan bl.a. nævnes følgende eksempler på BA’s initiativer:

- BA har gennem den virksomhedsopsøgende indsats afdækket en konkret efterspørgsel efter maskinmestre. BA har efterfølgende indledt et samarbejde med Bornholms Maritime UdviklingsCenter, Campus Bornholm og Maskinmesterskolen København. Samarbejdet har medført en aftale om udbud af første del af Maskinmesteruddannelsen på Bornholm i 2016. Det forventes, at uddannelses tilbuddet vil tiltrække studerende ”ovrefra”, afledt heraf har BA indledt et samarbejde med Totalbyg a/s om at stille kollegieboliger til rådighed.
- BA har sammen med Finanssektorens Arbejdsgiverforening indledt et samarbejde med Copenhagen Business Academy (Cph-business) og finansbranchens virksomheder på Bornholm omkring etablering af et udbud af Finansøkonomuddannelsen på Bornholm. Cph-business forventer at kunne udbyde uddannelsen på Bornholm fra 2016.

4. Overdragelsesprocessen

Nedenfor oplystes en række relevante elementer i forbindelse med overdragelsesprocessen og de ønsker som Bestyrelsen for BA har hertil.

Tidsplan

Bestyrelsen for BA ønsker at uddannelses- og erhvervsområdet snarest muligt drager fordel af de mulige synergieffekter ved en virksomhedsoverdragelse og lægger derfor op til at virksomheds-overdragelsen formelt sker pr. 1. juli 2015.

Proces

Virksomhedsoverdragelsen skal ske efter gældende regler og efter gensidig aftale mellem EBU og Bestyrelsen for BA.

BRK, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse indtræder i de rettigheder og forpligtelser, der består på overdragelsestidspunktet. Det betyder bl.a. at BA's medarbejder (pr. 1/7-2015 svarende til 1 AC'er på fuldtid og 1 HK'er 20 timer/ugentlig) overdrages til BRK med de løn- og arbejdsforhold, der er gældende på overdragelsestidspunktet.

Midler til indsatsen

BA har en positiv egenkapital på ca. 3.320.000 kr. (pr. 1. januar 2015) som overdrages til BRK, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse ved virksomhedsoverdragelsen. Egenkapitalen kan alene komme BA's virksomhed til gode. Det vil med andre ord sige, at midlerne skal anvendes inden for rammen af BA's formål (for yderligere se side 5). Det er således en betingelse for virksomheds-overdragelsen, at BA's egenkapital "øremærkes" til det videregående uddannelsesområde.

Bestyrelsen for BA finder det afgørende, at BRK inden for en kortere årrække finder driftsmidler til fortsat varetagelse af BA's opgaverne fremadrettet.

5. Rådgivende udvalg

Bestyrelsen for BA er som tidligere nævnt sammensat af relevante nøglepersoner, der hver i sær besidder en stor viden om uddannelsesområdet generelt og specifikt på Bornholm. Den tætte dialog mellem bestyrelsen og BA vurderes at være af afgørende betydning for udviklingen af primært det videregående uddannelsesområde.

Det er i det lys en klar anbefaling, at medlemskredens fra bestyrelsen, i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse af BA til BRK, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse nedsættes som et *rådgivende* udvalg til EBU i uddannelsesspørgsmål.

I CRT's analyse anbefales ligeledes et udvalg. Der peges konkret på UTA-udvalget med tilpasset kommissorium og sammensætning eller et nyt Uddannelsesråd bestående af ledere fra de udbydende videregående uddannelsesinstitutioner på Bornholm samt BRK's borgmester og formanden for Vækstforum Bornholm.

Da flere medlemmer i BA's bestyrelse, ligesom BRK's borgmester, allerede er medlemmer i UTA-udvalget er det nærliggende, at pege på en model med et UTA-udvalg med tilpasset kommissorium og udvidet sammensætning.

Udvalget bør være rådgivende ift. EBU og kan i øvrigt, medvirke til:

- Styrket dialog mellem uddannelsesinstitutionerne, BRK og erhvervslivet på Bornholm
- Sikre og tilpasse udbuddet af videregående uddannelser på Bornholm
- Styrket indsats for efter- og videreuddannelsesudbuddet på Bornholm
- Sikre opfølgning af indsatser på uddannelsesområdet
- Indstille fordelingen af centrale puljemidler til ekstraordinære udgifter i forbindelse med udbud af uddannelser på Bornholm (til Styrelsen for Videregående Uddannelser)
- Udarbejdelse af input til ny og fælles Uddannelsesstrategi på Bornholm

BA og bestyrelsen for BA står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger og dialog om en mulig virksomhedsoverdragelse af BA til BRK, Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse.